

# Sth. Prp. No. 10.

(1875.)

## Bevilgning til Veivæsenets Fremme i Budgetterminen fra 1ste Juli 1875 til 30te Juni 1876.

Den Kongelige Norske Regjerings underdanigste Indstilling af 18de December 1874, som ved Kongelig Resolution af 22de Decbr. 1874 naadigst er bifaldt.

Chefen for Departementet for det Indre, Statsraad Bogt, har underdanigst foredraget følgende:

Departementet skal herved tillade sig at afgive underdanigst Indstilling angaaende Fremsettelse af naadigst Proposition for det i Aaret 1873 sammentrædende Storting om Bevilgning til Veivæsenets Fremme i Budgetterminen fra 1ste Juli 1875 til 30te Juni 1876.

Bed Beslutning af 27de Mai 1874 blev af Stortinget til Fremme af Veivæsenet for Tidsrummet fra 1ste Juli 1874 til 30te Juni 1875 bevilget udredet af Statskassen 193,333 Spd. 40 ¤, hvoraf 96,000 Spd. bestemtes at skulle udredes ved Udligning paa Rigets Matrifulskuld, Finmarkens Amt undtagen, med 48 Skilling paa Skuldaleren, 32,000 Spd. at refunderes af Kjøb- og Ladestederne udenfor Finmarken efter det indbyrdes Forhold mellem disse, som udkommer ved Benyttelsen af de Faktorer, som indeholdes i en den Kgl. Proposition vedsøiet Tabel, og 65,333 Spd. 40 ¤ at føres til endelig Udgift for Statskassen. Af det anførte Beløb og de i Tidsrummet fra Distrikterne indkommende Bidrag bestemtes at skulle udredes foruden, saavidt tilstrække kunde, Udgifterne ved forskellige opførte Veiantæg, endvidere Udgifterne ved den Veifondet paahvilende Vedligeholdelse med 3,000 Spd. samt ved nye Undersøgelser m. B. med 7466 Spd. 80 ¤.

For Tilfælde, at upaaregnede og tvingende Omskændigheder maatte blive til Hinder for Udførelsen af et eller flere af de opførte Arbejder, bemyndigedes Regjeringen til at anvende de til disse bevilgede Midler til visse opregnede subsidære Arbejder (Beslutningens Bogstav D). (Stortingssforhandl. 1874, 2det Bind, Storth. Prp. No. 10, 6te Bind, Indst. S. No. 94, 7de Bind Pag. 49).

Denne Beslutning blev ved Kongelig Resolution af 10de Juli næstefter naadigst befalet tagen tilfølg. Af det til Grund for denne Resolution liggende Foredrag vedlægges Gjenpart.

Som det naadigst vil erindres, er Stortingets Veibudget ligesom det Stortinget forelagte Veibudgetforslag, hvad angaar opførte Arbejder, opgjort for 3 Aar, fra 1ste Juli 1874 til 30te Juni 1877. Den samlede Overslagssum for samtlige i Stortingets Beslutning opførte principale Arbejder med Tillæg af det fornødne Beløb til Udgifter ved nye Undersøgelser m. B. og til den Veifondet vedkommende Veivedligeholdelse, beregnet for det hele Treaar i Overensstemmelse med hvad der for Budgetterminen 1874—75 hertil er bevilget, udgjør 796,930 Spd., hvilket fordelt paa 3 Aar, er 265,643 Spd. 40 ¤ aarlig. Paa Distriktsbidrag skal efter de til Grund for Beslutningen liggende Beregninger indkomme i Trearet 217,019 Spd. 17½ ¤

## Bevilgninger til Veivæsenet.

eller i aarligt Gjennemsnit 72,339 Spd. 86  $\frac{1}{2}$ .  
 Naar til denne Sum læg-  
 ges Bevilgningen for 1874

—75 . . . . . 193,333 — 40 =  
 udkommer 265,673 Spd. 6  $\frac{1}{2}$ .

eller 29 Spd. 86  $\frac{1}{2}$  mere end det ovennævnte Gjen-  
 nemsnit af samtlige Udgifter for Treaaret 1874—77,  
 hvilken Forskjel hidrører fra Summens Afrunding.

Af de i Stortingets Beslutning principalt  
 opførte specielle Arbejder, 46 i Tallet, ere 21 paa-  
 begyndte. Af de uden nærmere Betegnelse af An-  
 vendelsen givne Bevilgninger til Tromsø og Nord-  
 lands Amter, respektive 16,000 og 19,000 Spd.  
 er disponeret respektive 8,535 og 16,342 Spd. ved  
 Resolution af 19de August, 21de September, 7de  
 Oktober og 24de November dette Aar, der ved-  
 lægges i Afskrift tilligemed de til Grund for samme  
 liggende underdanigste Foredrag.

I Henhold til Ovenstaaende vil Departementet  
 underdanigst andrage om, at der for Stortinget  
 i 1875 fremsættes naadigst Proposition om Be-  
 vilgning til Veivæsenets Fremme i Lighed med  
 hvad der bevilgedes af Stortinget i 1874.

I Henhold til Foransførte, der af Statsraa-  
 dets øvrige Medlemmer i det Væsentlige tittrædes,

indstilles underdanigst:

At det naadigst maa behage Deres Majestæt  
 at bifalde og med høieste Underskrift forsyne  
 vedlagte Udkast til en naadigst Proposition til  
 det i Aaret 1875 sammentrædende Storting  
 om Bevilgning for Budgetterminen fra 1ste Juli  
 1875 til 30te Juni 1876 til Fremme af Veivæ-  
 senet.

Hans Kongelige Majestæts naadigste Proposition til Norges Riges Storting  
 om Bevilgning for Budgetterminen fra 1ste Juli 1875 til 30te Juni 1876  
 til Fremme af Veivæsenet.

Vi Oscar af Guds Naade Konge til Norge  
 og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt:

Ved at lade følge Gjenpart af den Norske  
 Regjerings underdanigste Indstilling i Sagen med

Bilage, skulde Hans Majestæt indbyde Norges Ri-  
 ges Storting til at fatte Beslutning om Bevilg-  
 ning til Fremme af Veivæsenet for Budgetterminen  
 fra 1ste Juli 1875 til 30te Juni 1876 overens-  
 stemmende med vedlagte Udkast.

Hans Kongelige Majestæt forbliver Norges Riges Storting med al Kongelig Naade og Indest  
 velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot den 22de December 1874.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Oscar.

(L. S.)

R. Rjerulf.

J. Hall.

## Udkaft

til Storthingsbeslutning om Bevilgning til Fremme af Veivæsenet for Budgetterminen fra 1ste Juli 1875 til 30te Juni 1876.

I Henhold til Lov af 15de September 1851 § 4, 3die Led samt §§ 5 og 76 bevilges til Fremme af Veivæsenet for Tidrummet fra 1ste Juli 1875 til 30te Juni 1876 udredet af Statskassen 193,333 Spd. 40 f, hvoraf 96,000 Spd. bliver at udrede ved Udligning paa Rigets Matrikulskyld, Finmarkens Amt undtagen, med 48 — otte og firti — Skilling paa Skylldaleren, 32,000 Spd. at refundere af Kjøb- og Ladestederne udenfor Finmarken, efter det indbyrdes Forhold mellem disse, som er bestemt i forrige Storthings Beslutning om Bevilgning til Veivæsenet, og 65,333 Spd. 40 f at føre til endelig Udgift for Statskassen.

Af den ovennævnte Sum 193,333 Spd. 40 f og de i Tidrummet 1ste Juli 1875 til 30te Juni 1876 fra Distrikterne indkommende Bidrag udredes:

1. Omkostningerne ved fortsat Arbejdsdrift paa de af sidste Storthing ved Beslutning af 27de

Mai 1874 bevilgede Arbejder eller i Tilfælde af, at upaaregnede og tvingende Omstændigheder maatte blive til Hinder for Udsørelsen af et eller flere af disse Arbejder, ved de i samme Beslutnings Litr. D opregnede subfidære Arbejder.

2. Et Beløb af indtil 3000 Spd. til Bestridelse af Udgifter til Vedligeholdelse af Veistrækninger, som henhøre under Veifondet.
3. Et Beløb af indtil 7,466 Spd. 80 f til Undersøgelser angaaende nye Veis og Broarbejder, disse Undersøgelses Bearbejdelse, Tilskud til Lønning af Veivogtere, Understøttelse for Arbejdere, der ere komne til Skade i Veivæsenets Tjeneste, eller til Enker og Børn efter Arbejdere, der ved Ulykkestilfælde under Arbejdet have tilsat Livet, samt andre tilfældige Udgifter.

(Bilag I).

Den Kongelige Norske Regjerings underdanigste Indstilling af 3die Juli 1874, som ved Kongelig Resolution af 10de Juli 1874 naadigst er bifaldt.

Chefen for Departementet for det Indre, Statsraad Bogt, har underdanigst foredraget Følgende:

Storthinget har ifølge Meddelelse fra dets Præsidentklub under 27de Mai sidstleden fattet følgende Beslutning:

A. I Henhold til Lov af 15de September 1851 § 4 tredje Led samt §§ 5 og 76 bevilges

til Fremme af Veivæsenet for Tidrummet fra 1ste Juli 1874 til 30 Juni 1875 udredet af Statskassen 193, 333 Spd. 40 f., hvoraf 96,000 Spd. blive at udrede ved Udligning paa Rigets Matrikulskyld, Finmarkens Amt undtagen, med otte og firti Skilling paa Skylldaleren, 32,000 Spd. at refundere af Kjøb- og Ladestederne udenfor Finmarken, efter det indbyrdes Forhold mellem disse,

## Bevilgninger til Veivæsenet.

som udkommer ved Benyttelse af de Faktorer, hvilke den Tabel, der er vedføjet den kongelige Proposition udviser og 65,333 Spd. 40 ø at føres til endelig Udgift for Statskassen.

Af den ovennævnte Sum 193,333 Spd. 40 ø. og de i Tidrummet fra 1ste Juli 1874 til 30te Juni 1875 fra Distrikterne indkomne Bidrag udredes, saavidt tilstrække kan, Omkostningerne ved følgende Veianlæg:

1.

Omlægning af den Throndhjemfke Hovedvei fra Hellerud til Skedsmokorslet i Skedsmo Præstegjeld, med en Sidelinie til Balsfad Bro, beregnet til 15,700 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

2.

Anlæg af Hovedvei fra Balsfad Bro i Skedsmo Præstegjeld til Jetsund i Jet Præstegjeld, beregnet at ville koste 26,500 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Trediedel af de medgaaende Omkostninger.

3.

Omlægning af Hovedveien fra Lundebø i Edsberg Præstegjeld til Killebø i Rødenæs Præstegjeld i Smaalenenes Amt, beregnet at ville koste 22,700 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

4.

Fortsettelse af den sammenhængende Omlægning af den Valderfke Hovedvei ovenfor Jagernæs samt partielle Udbedringer og Omlægninger af Veien gennem Bangs Præstegjeld langs Bangsmjøsen, anslaaet til 35,000 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Femtedel af de medgaaende Omkostninger.

5.

Omlægning af Hovedveien til Romsdalen mellem Domaas i Dovre og Bø i Lesje, beregnet til 23,000 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Femtedel af de medgaaende Omkostninger.

6.

Udvidelse og Omdannelse til almindelig Kjørevei af Rulfsjærreveien mellem Dønsof Bro og

Hegerbottenosen i Skiafers Præstegjeld, beregnet til 950 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Trediedel af de medgaaende Omkostninger.

7.

Omlægning af Hovedveien gennem Søndre Aurdal i Christians Amt, fra Storebro til Sparlevik, anslaaet til 10,200 Spd., paa Betingelse at Distriktet bidrager en Femtedel af de medgaaende Omkostninger.

8.

Fuldførelse af det af Stortinget i 1872 besluttede Broanlæg over Bagnaelven ved Næs i Adalen, anslaaet til 3,000 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

9.

Omlægning af Hovedveien gennem Hallingdal fra Nobro til Ulsaker i Gols Præstegjeld, anslaaet til 26,000 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Femtedel af de medgaaende Omkostninger.

10.

Anlæg af Hovedvei fra Haugfos Bro i Modum til Solumsmoen i Sigdals Præstegjeld, beregnet til 13,500 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

11.

Omlægning af Hovedveien gennem Laugendalen, fra Luft i Sandsøer Præstegjeld til Jarlsberg og Laurvigs Amtsgraendse beregnet til 9,000 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Femtedel af de medgaaende Omkostninger.

12.

Broanlæg over Laugen ved Bittingsfos i Sandsøer Præstegjeld, beregnet til 6,000 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager 2,500 Spd. og udreder en Femtedel af samtlige udenfor Erstatningen for Grund og Gjerdehold medgaaende Omkostninger.

13.

Omlægning af Hovedveien fra Sogn i Laurdals Præstegjeld til Bufferuds Amtsgraendse, beregnet til 30,500 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Trediedel af de medgaaende Omkostninger.

14.

Paabegyndelse af Hovedveianlæg fra Hella i Strømmens Præstegjeld, Jarlsberg og Laurvigs Amt, til Drammen 24,000 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager til det hele Anlæg en Halvpart af de til dette medgaaende Omkostninger, anslaaet til 14,500 Spd., der bliver at erlægge i Løbet af Treaaret fra 1ste Juli 1874 til 30 Juni 1877, efter nærmere Bestemmelse af Departementet for det Indre.

15.

Omlægning af Hovedveien fra Heibø vestover gennem Hiterdals Præstegjeld, beregnet til 35,000 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger med Tillæg af Halvdelen af den Merudgift, den nedre Alternativlinie mellem Heibø og Skjelderud, med en Linie til Rotodden er beregnet at ville koste, sammenlignet med den øvre Alternativlinie mellem disse Steder.

16.

Fortsættelse af Veianlægget over Haukelidfjeld, beregnet til 18,000 Spd.

17.

Paabegyndelse af Hovedveianlæg fra Melkebæk til Braadal, paa Strækningen fra Melkebæk til Drangedals Præstegaard, beregnet til 31,000 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Trediedel af de medgaaende Omkostninger, samt at Drangedals og Kragerø's Bidrag til det samlede Anlæg tilligemed tre Tiendedele af Amtskommunens Bidrag, tilsammen 18,720 Spd., indbetales i Treaaret fra 1ste Juli 1874 til 30te Juni 1877 efter nærmere Bestemmelse fra Departementet for det Indre.

18.

Omlægning af Hovedveien fra Sauvik i Søndeled til Songe i Holt Præstegjeld, beregnet til 13,600 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

19.

Paabegyndelse af Hovedveianlæg fra Arendal over Strømmen, Bippa og Vik til Grimstad, samt Omlægning af Hovedveien mellem Åsdal og Vik 28,000 Spd. paa Betingelse, at Distrikterne bidrage til det hele Anlæg en Halvdel af de til samme medgaaende Omkostninger, og heraf i Løbet af Treaaret fra 1ste Juli 1874 til 30 Juni 1877 indbetale et Beløb af 18,540 Spd.

efter nærmere Bestemmelse af Departementet for det Indre.

20.

Anlæg af Hovedvei fra Høneflev i Dmlied Præstegjeld gennem Mykland til Mjaalandsvand beregnet til 28,750 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Trediedel af de medgaaende Omkostninger.

21.

Omlægning af Hovedveien mellem Christianssand og Søgne Præstegjeld, beregnet til 35,230 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

22.

Paabegyndelse af den inden Aaserals Præstegjeld faldende Del af Hovedveianlægget langs Mandalselven, beregnet til 6000 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Sjettedel af de medgaaende Omkostninger.

23.

Anlæg af Hovedvei langs Mandalselven fra Østebø til Heddeland i Holme Præstegjeld og fra Homme i Bjellands Præstegjeld til Nedenæs Amtsgrense, beregnet til 23,300 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager: for den førstnævnte Strækning en Fjerdedel og for den sidstnævnte Strækning en Femtedel af de medgaaende Omkostninger.

24.

Omlægning af Hovedveien mellem Østeraat og Myrland i Høiland's Præstegjeld, beregnet til 3,700 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

25.

Fuldførelse af det af Stortinget i 1871 og 1872 bevilgede Hovedveianlæg mellem Rjørsvold Vand og Skudebæsnæs paa Karmøen, beregnet til 2,200 Spd. paa Betingelse, at Distriktet udreder en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

26.

Anlæg af Hovedvei fra Utvik i Torvestad Præstegjeld til Haugesund, beregnet til 10,800 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

27.

Anlæg af Hovedvei fra Åsbjørnschaug i Skjolds Præstegjeld til Søndre Bergenshus Amtsgrense, anslaaet til 3,100 Spd. paa Betingelse, at Di-

striftet bidrager en Fjerdedel af de medgaaede Omkostninger.

28.

Anlæg af Hovedvei fra Bivevik i Sveens Præstegjeld til Stavanger Amtsgrændse, beregnet til 10,900 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

29.

Fortfættelse af Hovedveianlægget gennem Røsdal, fra Elversleite i Retning mod Houkelidfeld, anslaaet til 16,000 Spd.

30.

Istandsættelse og Udvidelse af Rideveisanlægget mellem Jøssendal i Odde og Fjære i Skonevik, beregnet til 1,000 Spd., eller sammes Udbedring til Kjørevei, beregnet til 5,200 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Femtedel af de medgaaede Omkostninger.

31.

Omlægning og Udbedring af Dele af Hovedveien fra Midthun Bro i Fane Præstegjeld sydo-  
ver til Dø, beregnet til 15,300 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

32.

Omlægning af Hovedveien mellem Høgland og Drøgsbold Bro i Bøssestrands Præstegjeld, beregnet til 13,000 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Femtedel af de medgaaende Omkostninger.

33.

Omlægning af Hovedveien fra Stene Bro til Stuene i Lærdals Præstegjeld, beregnet til 25,000 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Sjetteedel af de medgaaende Omkostninger.

34.

Udvidelse og Omdannelse af Hovedveien ved Lærdalsørens Skibshavn samt denne Veis Forlængelse fra Flestekelleren til Erdal, anslaaet til 4,000 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Femtedel af de medgaaende Omkostninger.

35.

Anlæg af Hovedvei fra Viksvand til Dsen i Indre-Holmedals Præstegjeld, beregnet til 19,100 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

36.

Paabegyndelse af Hovedveianlæg langs Jostedaløelven, anslaaet til 5,000 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Femtedel af de medgaaende Omkostninger.

37.

Omlægning af Hovedveien fra Rile til Birke-  
dalsvand i Boldens Præstegjeld, beregnet til 3,000 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

38.

Broanlæg over Rauma Elv ved Grøtøren i Grytens Præstegjeld, tilligemed Anlæg af Hovedvei derfra til Beblungsnæs, beregnet til 8,400 Spd., paa Betingelse, at Distriktet udreder Halvdelen af de medgaaende Omkostninger.

39.

Videre Omlægning af Hovedveien mellem Dydal og Sundalsøren, beregnet til 13,400 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Trediedel af de medgaaende Omkostninger.

40.

Omlægning af den nedre Del af Hovedveien gennem Surendalen, anslaaet til 8,000 Spd., paa Betingelse af, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

41.

Omlægning af Hovedveien mellem Sandstuen i Buvefens Præstegjeld og Børsens Hovedkirke, anslaaet til 23,700 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

42.

Omlægning af Dele af Veien fra Selbosøen til Heimdal og fra Klæbo til Throndhjem, beregnet til 30,000 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

43.

Omlægning af Hovedveien gennem Nedre Størdalens Præstegjeld fra Tiller og sydover, beregnet til 10,200 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

44.

Omlægning af Hovedveien gennem Stodø og Snaasens Præstegjeld, beregnet til 29,700 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

45.

Anlæg af Vei gennem Hatfjeldsdalen i Nordlands Amt, betegnet til 4,400 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Tiendedel af de medgaaende Omkostninger.

46.

Til Fremme af andre Veiarbejder inden Nordlands Amt, hvor det maatte findes hensigtsmæssigt, 19,000 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.

47.

Til Fremme af Veiarbejder inden Tromsø Amt, 16,000 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Tiendedel af de medgaaende Omkostninger.

48.

Anlæg af Kjørevei fra Lørdalen i Trysil Præstegjeld til Gaarden Østby ved den nye Mellemrigsvei fra Nyberg Sund til Rigagrændsen, 1,500 Spd., under Betingelse, at Arbeidet udføres efter en Plan, som af Departementet for det Indre bifaldes, under saadan Kontrol, som samme Departement bestemmer, og at Resten af de med Anlægget forbundne Omkostninger udredes af vedkommende Distrikt.

B. Foruden de i det Foregaaende bestemte Bidrag skulle, — med Undtagelse af forsaavidt angaar den under No. 16 opførte Fortsættelse af Veianlægget over Haukelidfjeld. — Distrikterne derhos udrede Erstatning for Grund og Gjerdehold, herunder indbefattet Erstatning for Gruslag i Anledning af Veianlæggene, samt for anden Jordstade udenfor Veilinien, som ved disse foranlediges.

C. Af de under Post A ansførte Beløb udredes endvidere:

1. Til Bestridelse af Udgifter til Vedligeholdelse af Veistrækninger, som henhøre under Veifondet, for Tidsrummet fra 1ste Juli 1874 til 30 Juni 1875 3,000 Spd.
2. Til Undersøgelse angaaende nye Veiarbejder, disse Undersøgelses Bearbejdelse, Tilflugt til Lønning af Veivogtere, Understøttelse for Arbejdere, som ere kommen til Skade i Statens Veivæsens Tjeneste, eller til Enker og Børn efter Arbejdere, der ved Ulykkestilfælde under Arbeidet have tilsat Livet, samt til andre tilfældige Udgifter for det nævnte Tidsrum 7,466 Spd. 80 ø.

D. Saafremt upaaregnede og tvingende Omkostninger maatte blive til Hinder for Udførelsen

af et eller flere af de under Bogstav A opførte Arbejder, bemyndiges Regjeringen til at benytte de til disse bevilgede Midler, saavidt tilstrække kan, til følgende Arbejder:

1. Omlægning af Hovedveien fra Viken til Røkenviken i Grans Præstegjeld, Christians Amt, anslaaet til 10,800 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjerdedel af de medgaaende Omkostninger.
2. Omlægning af Partier af Hovedveien over Dovrefjeld omkring Fjeldstuen Kongsvold, anslaaet til 16,000 Spd.
3. Fuldførelse af Veianlægget mellem Hella i Strømmens Præstegjeld og Drammen, anslaaet til 5000 Spd.
4. Fortsatte Arbejder paa den Balderse Hovedvei ovenfor Fagernæs til Beløb 7,700 Spd., paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Femtedel af de medgaaende Omkostninger.
5. Fortsættelse af Veianlæg og Veiomlægning mellem Arendal og Grimstad, til Beløb 12,400 Spd. paa Betingelse med Hensyn til Distriktsbidrag, som under A 19 ansført;
6. Fortsættelse af Veianlægget Viksvand — Øsen i Indre Holmedals Præstegjeld, enten til Sveen eller til Espenæsset, beregnet til 7,000 Spd. paa Betingelse, som ved A 35 ansført;
7. Omlægning af Hovedveien fra Hønesøss gennem Sognedalen, Buskeruds Amt, beregnet til 16,000 Spd. paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Trediedel af de medgaaende Omkostninger, —

samt alle Anlæg med Undtagelse af det under No. 2 opførte, derhos under Betingelse med Hensyn til Erstatning for Grund og Gjerdehold m. B. som under Bogstav B ansført.

Disse Beslutninger ere foranledigede ved den for Stortinget fremsatte naadigste Proposition af 28de Januar d. A., fra hvilken de adskille sig i følgende Punkter:

- a. Bevilgningen for Budgetterminen fra 1ste Juli 1874 til 30te Juni 1875, der i Propositionen var opført med 160,000 Spd., er i Stortingetsbeslutningen forhøiet til 193,333 Spd. 40 ø.

- b. Medens Bevilgningen i Propositionen var foreslaaet i Helhed refunderet Statskassen, nemlig for 120,000 Spd. ved Udligning paa Rigets Matrikulskyld, Finmarkens Amt undtagen, med 60  $\frac{1}{2}$  pr. Skylddr., og for 40,000 Spd. paa Kjøb- og Ladestederne udenfor Finmarken — skal ifølge Storthingsbeslutningen et Beløb af 65,333 Spd. 40  $\frac{1}{2}$  føres til endelig Udgift for Statskassen, og Resten refunderes ved Udligning paa Matrikullen — Finmarkens Amt undtaget — med 96,000 Spd. eller 48  $\frac{1}{2}$  pr. Skylddaler og paa Byerne udenfor Finmarken med 32,000 Spd.
- c. Foruden samtlige i Propositionen foreslaaede Arbejder omfatte Storthingets Beslutninger endvidere følgende:
1. Hovedveianlæg fra Balsstad Bro i Skedsmo til Fetfund i Fets Prestegjeld, Akershus Amt (Befl. A No. 2) anslaaet til 26,500 Spd.
  2. Omlægning af Hovedveien fra Lundeby i Gidsberg til Killebu i Rødenæs Præstegjeld, Smaalenes Amt (Befl. A No. 3) anslaaet til 22,700 Spd.
  3. Omlægning af Hovedveien fra Storebro til Sparkevik i Søndre Aurdals Prestegjeld Christians Amt, (Befl. A No. 7) anslaaet til 10,200 Spd.
  4. Paabegyndelse af Hovedveianlæg fra Hella i Strømmens Prestegjeld, Jarlsberg og Laurvig's Amt til Drammen, (Befl. A No. 14) anslaaet til 24,000 Spd.
  5. Paabegyndelse af Hovedveianlæg mellem Arendal og Grimstad over Strømmen, Vippen og Vik samt Omlægning af Hovedveien i samme Strøg mellem Åsdal og Vik (Befl. A No. 19) anslaaet til 28,000 Spd.
  6. Omlægning af Hovedveien mellem Øster-aa og Myrland i Høilands Prestegjeld, Stavanger Amt, (Befl. A No. 24) anslaaet til 3,700 Spd.
  7. Omlægning af Hovedveien mellem Hægland og Drøgsvoold Bro i Vossestrands Præstegjeld, Søndre Bergenhus Amt, (Befl. A No. 32) anslaaet til 13,000 Spd.
  8. Anlæg af Kjørevei fra Lørdalen i Trysil Præstegjeld, Hedemarkens Amt, til Gaarden Østby (Befl. A No. 48). Som Vi-

drag til dette Arbejde, der er forudsat som Bygdevei forøvrigt at blive at udføre paa Distriktets Bekostning, er bevilget 1,500 Spd.

Departementet tillader sig angaaende disse Arbejder — af hvilke de under No. 1, 2, 3, 5, 6, og 7 nævnte ere omhandlede i Veidirektørens som Bilag til Veibudgetpropositionen trykt Fremstilling, dateret 13de Januar 1874, se vedlagte Aftryk Pag. XI—XV, IX—X, XXX—XXXIV, XLV, LII og XXXVIII — og hvoraf de under No. 1, 3, 7 anførte ere nævnte blandt foreslaaede subsidiaire Arbejder i Departementets til Grund for Veibudgetpropositionen liggende Foredrag, se Aftrykket Pag. 13—14, forøvrigt at henvise til den af vedkommende Storthingskomite afgivne Indstilling, S. No. 94, hvoraf Aftrykket ligeledes underdanigst vedlægges, Pag. 295—6, 297, 298—300, 302—4, 306, 308 og 316—18.

- d. Til efternævnte Arbejder er af Storthinget givet videregaaende Bevilgning end i Propositionen foreslaaet:
1. Paabegyndelse af Hovedveianlæg fra Melkebæk i Drangedal til Braadal (Befl. A 17). Hertil er bevilget 31,000 Spd. medens i Propositionen kun var opført 10,000 Spd.
  2. Fortsættelse af Hovedveianlægget fra Arendal gennem Frolands og Omlid Præstegjælde mod Vigusdal. (Befl. A No. 20). Hertil var i Propositionen opført 25,000 Spd., medens Storthinget har bevilget 28,750 Spd.
  3. Udbedring af Ride-Veien mellem Jøssendal i Odde og Fjære i Skonevik. Hertil var i Propositionen opført 1,000 Spd., idet Veiens Karakter som Ridevei forudsattes bibeholdt. Storthinget har (Befl. A. 30) bevilget alternativt til nævnte Diemed 1,000 Spd. og til Anlæggets Udbedring til Kjørevei 5,200 Spd.
  4. Broanlæg over Rauma Elv ved Grøstøren i Grytens Præstegjeld tilligemed Anlæg af Hovedvei derfra til Veblungnæs (Befl. A. No. 38). Til dette Arbejde, der i Propositionen var opført med 7,700 Spd., er af Storthinget bevilget 8,400 Spd. Forsøgelsen er foranlediget ved en efter Veibudgetforslagets Afgivelse til Departementet



indløben og herfra til vedkommende Storthingskommitte oversendt Meddelelse fra Veidirektøren om, at en ved Forslagets Afgivelse paaregnet Garanti for Lømmereleverance efter Overslaget ikke er erholdt.

5. Dmlægning af Hovedveien gennem Stods og Snaasens Præstegjeld (Beslutning A No. 44). Til dette Arbeide er af Stortinget bevilget den hele Overslagssum 29,700 Spd., medens der i Propositionen kun var opført et Beløb 25,000 Spd. til sammes Paabegyndelse.
6. Til Veiarbeider i Nordlands Amt udenfor Hatfjeldsdalen (Beslutn. A No. 46) var i Propositionen opført 15,600 Spd., hvilket Beløb i Storthingsbeslutningen er forhøiet til 19,000 Spd.
- e. Med Hensyn til Størrelsen af de krævede Bidrag fra Distrikterne til de i Propositionen opførte Veiarbeider er Forandring kun foretaget for Dmlægningen af Hovedveien gennem Nedre Stordalens Præstegjeld fra Tiller og Sydover (Beslutning A No. 43), hvortil nemlig i Propositionen var foreslaaget, at Distriktet — foruden Erstatning for Grund m. Videre — skulde bidrage en Femtedel af de øvrige medgaaende Omkostninger, medens Stortinget har opstillet en Fjerdedel foruden Grunderstatning m. B.
- f. Blandt de i Beslutningens Post D opregnede Arbeider, der ere opførte subsidiært for Tilfælde af, at upaaregnede og tvingende Omstændigheder maatte blive til Hinder for Udførelsen af et eller flere af de principalt opførte, ere de under No. 1 og 2 nævnte, nemlig Dmlægning af Hovedveien fra Viken til Røkenviken i Grans Præstegjeld, samt Dmlægning af Partier af Hovedveien over Dovrefjeld omkring Fjeldstuen Kongsvold, ogsaa i Departementets til Grund for Propositionen liggende underdanigste Foredrag omhandlede som fortrinnsvis kvalificerede til at komme i Betragtning næstefter de opførte. De 4 andre Arbeider, som paa lige Maade vare nævnte i Departementets Foredrag, — nemlig fortsat Dmlægning af Dele af Hovedveien gennem Stods og Snaasens Præstegjeld, Dmlægning af Hovedveien gennem Søndre Murdals Præstegjeld fra Storebro til Sparkevik, Dmlægning af Hovedveien fra Hægland til Drøgs-

vold Bro i Bøssesstrands Præstegjeld, samt Anlæg af Hovedvei fra Balsfad Bro i Skedsmo til Fettsund Jernbanestation — ere derimod i Storthingsbeslutningen optagne blandt de principalt bevilgede Arbeider.

Af de øvrige af Stortinget subsidiært opførte Arbeider danne 4 (Beslutningen D. 3—6) Forsættelse af Anlæg, hvortil Stortinget principalt har bevilget Midler. Det sidste — Dmlægning af Hovedveien fra Hønefos gennem Sognedalen, beregnet til 16,000 Spd. (Beslutn. D. 7) — tilfigter Dmlægning af en Del af den saakaldte Bergenske Hovedvei over Hallingdal paa Strækningen mellem Kjøbstaden Hønefos og Indsøen Krøderen, ffr. Veidirektørens Veibudgetforslag Pag. XXXVI.

Ved Siden af den til Veivæsenet for Budgetterminen 1ste Juli 1874 til 30te Juni 1875 bevilgede Sum 193,333 Spd. 40 ¢ vil have til Disposition i Terminen Indbetalinger paa Bidrag fra Distrikterne til de opførte samt forskellige tidligere iværksatte Veiarbeider. Overensstemmende med de opgjorte Beregninger i Departementets til Grund for Veibudgetpropositionen liggende Foredrag med de Forandringer, som flyde af Storthingets Beslutninger, udgjøre disse Indbetalinger for Treaaret fra 1ste Juli 1874 til 30te Juni 1877 tilsammen et Beløb af 217,019 Spd. 17½ ¢. Naar heraf for Budgetterminen 1874—75 opføres Trediedelen med . . . . . 72,339 Spd. 86 ¢ og hertil lægges den for samme Termin bevilgede Sum til Veivæsenet . . . . . 193,333 — 40 ¢

udkommer 265,673 Spd. 6 ¢

Som det samlede Beløb, der i Budgetterminen kan paaregnes til Disposition til Arbeider m. B. for Veifondets Regning. Den samlede Overslagssum for samtlige i Storthingets Beslutning opførte principale Arbeider med Tillæg af det fornødne Beløb til Udgifter ved nye Undersøgelser m. B. og til den Veifondet vedkommende Vedligeholdelse af enkelte Veie, beregnede for det hele Treaar, 1ste Juli 1874 til 30te Juni 1877, i Overensstemmelse med hvad der for Budgetterminen 1ste Juli 1874 til 30te Juni 1875 hertil er bevilget, udgjør 796,930 Spd. Angaaende den Plan, som af Veidirektøren foreløbigt er udkastet for Arbeidsvirksomheden i Treaaret, henvises til nedenstaaende Overfugt, der af Veidirektøren er ledsaget med Bemærkning om, at den nærværende Tids ualmindelige Ingeniør- og Arbeidsforholde maasse i større Grad end ellers

ville nødvendiggjøre, at man ikke strengt binder vil ikke være at anse som bindende; den nævnes sig til en bestemt Plan. Nedenstaaende Oversigt her kun for at orientere.

## Oversigt

over Arbeidsvirksomheden i Budgetterminen fra 1ste Juli 1874 til 1ste Juli 1877.

Anlæg.	Bevilget.	1ste Aar.	2det Aar.	3die Aar.
Hellerud—Skedsmokorset . . . . .	15,700	15,700		
Balstad Bro—Fetfund . . . . .	26,500	10,000	10,500	6,000
Lundeby—Killebu . . . . .	22,700	7,500	7,500	7,700
Valderske Hovedvei . . . . .	35,000	13,000	11,000	11,000
Domaas—Bø . . . . .	23,000		14,000	9,000
Dønfos Bro—Hegerbotten . . . . .	950	950		
Storebro—Sparkevi . . . . .	10,200		8,200	2,000
Næsbroen . . . . .	3,000	3,000		
Robro—Ulsager . . . . .	26,000	12,000	12,000	2,000
Haugfos Bro—Solumsmoen . . . . .	13,500		3,000	10,500
Luft—Amtsgrændsen . . . . .	9,000	9,000		
Bro ved Bittingen . . . . .	6,000	6,000		
Sogn—Amtsgrændsen . . . . .	30,500	10,000	9,500	11,000
Hella—Drammen . . . . .	24,000		9,000	15,000
Meheien—Hitterdal . . . . .	35,000	11,000	11,000	13,000
Haukelidfjeld . . . . .	18,000	6,000	6,000	6,000
Melkebæk—Braadal . . . . .	31,000	5,000	10,000	16,000
Sauvig—Songe . . . . .	13,600		3,000	10,600
Area dal—Grimstad . . . . .	28,000	9,000	9,000	10,000
Høneklev—Mykland . . . . .	28,750	9,050	9,000	10,700
Christianssand—Søgne . . . . .	35,230		16,230	19,000
Naseral . . . . .	6,000		2,000	4,000
Slebs—Heddeland . . . . .	23,300	8,000	10,000	5,300
Østeraat—Mykland . . . . .	3,700		3,700	
Karmoen . . . . .	2,200	2,200		
Utvig—Haugefund . . . . .	10,800	10,800		
Ashjørnshoug—Amtsgrændsen . . . . .	3,100		3,100	
Bikervik—Amtsgrændsen . . . . .	10,900		2,000	8,900
Elversleite—Røldals Kirke . . . . .	16,000	5,000	5,000	6,000
Jøssendal—Fjære . . . . .	5,200		5,200	
Midthun—Os . . . . .	15,300	2,000	13,300	
Hægland—Drøgsvoldbro . . . . .	13,000		3,000	10,000
Stenebro—Stuene . . . . .	25,000	12,000	10,000	3,000
Flekkheller—Erdal . . . . .	4,000	4,000		
Biksvand—Øsen . . . . .	19,100		2,000	17,100
Rangø Jostedalselven . . . . .	5,000	1,000	1,500	2,500

## Bevilgninger til Veivæsenet.

Anlæg.	Bevilget.	1ste Aar.	2det Aar.	3die Aar.
Rile—Birkefaldsvand . . . . .	3,000	3,000		
Grøtøren—Beblungsnæs . . . . .	8,400	8,400		
Dypdal—Sundalsøren . . . . .	13,400	11,000	2,400	
Surendalen . . . . .	8,000		1,000	7,000
Buvik—Børsen . . . . .	23,700	15,700	8,000	
Throndhjem—Sælbofs . . . . .	30,000	12,000	9,000	9,000
Stordalskhalven—Teller . . . . .	10,200		2,000	8,200
Snaafen . . . . .	29,700	15,700	11,000	3,000
Hatfjeldalen . . . . .	4,400	2,400	1,000	1,000
Nordlands Amt . . . . .	19,000	7,000	6,000	6,000
Tromsø . . . . .	16,000	6,000	5,000	5,000
Trysil (Vordalen—Stiby) . . . . .	1,500	1,500		
Veivedligeholdelse . . . . .	9,000	3,000	3,000	3,000
Tilfældige Udgifter . . . . .	22,400	7,466	7,467	7,467
Sum . . . . .	796,930	265,366	265,597	265,967

Departementet vil underdanigst anbefale, at den ovenomhandlede Stortingensbeslutning naadigst befales tagen tilfølg, samt at Departementet bemyndiges til at foranstalte de deri omhandlede Veiarbejder, med Undtagelse af de under Post A No. 46 og 47 nævnte, iværksatte, forsaavidt dertil fornødne Midler have bevilgede, og de af Stortinget opstillede Betingelser om Bidrag fra vedkommende Distrikters Side ere eller blive opfyldte. Herunder vil i Tilfælde ogsaa være indbefattet Bemyndigelse for Departementet til at træffe Valg mellem de 2de alternative Planer for det under Post A No. 30 bevilgede Arbejde paa Rideveien mellem Jøsendal i Odde og Fjære i Skonevik.

Med Hensyn til de nysnævnte under Post A No. 46 og 47 til Veiarbejder i Nordlands og Tromsø Amter givne Bevilgninger bemærkes, at disse Anvendelse ikke som de øvrige bevilgede Belsøbs er bestemt ved selve Beslutningen, men er forudsat at ville blive gjort til Gjenstand for nærmere Overveielser og Forhandlinger, hvorfor man underdanigst vil anbefale, at det naadigst paalægges Departementet senere i Budgetterminen at indgaa med underdanigst Foredrag angaaende Anvendelsen af disse Midler i det Hele eller for en Del.

I Henhold til Foranførte, der af Statsraadets øvrige Medlemmer i det Væsentlige tiltrædes,

indstilles underdanigst:

1. At den af Stortinget under 27de Mai dette Aar fattede Beslutning om Bevilgning til Veivæsenet for Tidrummet fra 1ste Juli 1874 til 30te Juni 1875 naadigst befales tagen til Følge.
2. At Departementet for det Indre naadigst bemyndiges til at foranstalte iværksatte de i ovennævnte Beslutning omhandlede Veiarbejder — med Undtagelse af de under Post A No. 46, 47 og 48 nævnte — forsaavidt fornødne Midler til Arbejderne ere bevilgede, og de af Stortinget opstillede Betingelser om Bidrag fra vedkommende Distrikters Side ere eller maatte blive opfyldte.
3. At det naadigst paalægges Departementet for det Indre senere i Løbet af forannævnte Tidrum at indkomme med underdanigst Foredrag angaaende Anvendelse af de i Stortingets Beslutning Post A No. 46 og 47 til Veiarbejder i Nordlands og Tromsø Amter givne Bevilgninger.

Den Kongelige Norske Regjerings underdanigste Indstilling af 1ste Septbr. 1874, som ved Kongelig Resolution af 21de September 1874 naadigst er bifaldt.

## (Bilag II.)

Chefen for Departementet for det Indre, Statsraad Bogt, har underdanigst foredraget følgende:

I det af sidste Storthing bevilgede Veibudget er opført til Fremme af Veiarbeidet i Tromsø Amt, uden nærmere Angivelse af de enkelte Arbeider, et Beløb af 16,000 Spd. påa Betingelse, at Distriktet udreder Erstatning for Grund og Gjørdehold og bidrager en Tiendedel af de øvrige medgaaende Omkostninger.

Ifølge Kongelig Resolution af 10de Juli 1874, ved hvilken sidste Storthings Beslutning om Bevilgning til Veivæsenet naadigst blev befalet tagen tilfølgende, har Departementet at indkomme med underdanigst Foredrag angaaende Anvendelsen af ovennævnte Bevilgning til Veiarbeider i Tromsø Amt.

Af ovennævnte Bevilgning har Tromsø Amtsforsandskab under 9de Juli d. A. i Overensstemmelse med Ingeniør Lygens Forslag og Amtmandens Indstilling anbefalet anvendt til efternævnte Arbeider følgende Beløb:

1. Til Veianlægget fra Baadfjøsno til Skjægesnæs i Maalselvens Herred omtrent  
5620 Spd.
2. Til Broer over Reisenstrømmen og Skælven i Reisen Sogn, Trans Herred, omkring . . . 2000 —
3. Til Bei over Kalfjordeidet i Tromsø Sundets Herred omkring . 1600 —

Tilsammen 9220 Spd.,

hvorhos det er forbeholdt et følgende Amtsforsandskab at afgive Erklæring om Anvendelsen af Resten af det Bevilgede.

Til de ovenfor under No. 1 og 2 opførte Arbeider, nemlig Veianlæg fra Baadfjøsno til Skjægesnæs i Maalselven og Bygning af Broer over Reisenstrømmen og Skælven i Reisen, blev ved Kongl. Resolution af 24de Mai 1873 tilladt anvendt et Beløb af 3100 Spd., af de af Storthinget i 1872 og 1873 til Veiarbeider i Tromsø Amt bevilgede Midler.

Fornødent Bidrag fra vedkommende Herred til Broerne i Reisen blev imidlertid først vedtaget i forrige Aars Høst, og da dette Arbeide som Følge heraf ikke kunde paabegyndes i forrige Aar samt da det til Broerne anslaaede Beløb 1300 Spd. antoges utilstrækkeligt, blev hele det ovennævnte Beløb 3100 Spd. disponeret til Veianlægget i Maalselven. Efr. Veibudgetpropositionen 1874 Aftryk i Storthingsforhandl. No. 10 Pag. LXXIII. Som anført i det underdanigste Foredrag, der laa til Grund for ovennævnte Kongelige Resolution af 24de Mai 1873 ere Planerings-Omkostningerne ved det sidstnævnte Anlæg i det af Ingeniør Lygen under 18de Juni 1872 udarbejdede Forslag anslaaede til 8,035 Spd., hvorved det er forudsat, at Veidækket (Grusningen) udføres af Distriktet. Ifølge en Opgave fra Ingeniør Lygen af 3die Juli d. A. var ved Anlægget indtil anførte Datum oparbejdet et Beløb af 2415 Spd., og Forskjellen mellem dette Beløb og Overslagssummen, nemlig 5620 Spd., er det, som nu foreslaaes anvendt. Da imidlertid, som ovenfor anført, et Beløb af 3100 Spd. i Henhold til Rgl. Resolution af 24de Mai 1873 er disponeret til dette Arbeide, kan der nu ikke blive Spørgsmaal om mere end Forskjellen mellem det sidstnævnte Beløb og Overslagssummen eller et Beløb af 4935 Spd. Man tillader sig forøvrigt med Hensyn til det omhandlede Anlæg at henvise til ovennævnte, til Grund for Kongl. Resol. af 24de Mai 1873 liggende underdanigste Foredrag (Storth. Prp. No. 10, 1874. Pag. 8 og fgg.), hvor det er oplyst, at Maalselvens Herredsstyrelse ved Beslutning af 24de Juli 1872 har vedtaget at udrede Erstatning for Grund og Gjørdehold til Anlægget, derunder indbefattet Erstatning for Grustag og anden Jord-Skade udenfor Veiliniien, som ved Arbeiderne maatte foranlediges, fremdeles  $\frac{1}{10}$  af de øvrige medgaaende Omkostninger samt at overtage Veiens Grusning og fremtidige Vedligeholdelse.

Angaaende Broerne over Reisenstrømmen og Skælven havde Veidirektøren, som anført i ovennævnte tidligere Foredrag, udtalt en Formodning om, at Dverflagssummen 1,300 Spd. ikke vilde vise sig ganske tilstrækkelig; og denne er nu af Ingeniør Tygen paa Grund af den store Stigning i Priserne paa Materialier og Arbeide forhøiet til 2,000 Spd. Som anført i det tidnævnte tidligere Foredrag, hvortil man ogsaa for dette Anlægs Bedkommende tillader sig at henvide, har Tromsø Amtsforsamling ved Beslutning af 14de Juli 1871 til Arbeidet bevilget et Bidrag af 60 Spd., hvorhos Reisens Sogns Herredsbestyrelse ved Beslutning af 10de December 1872 har vedtaget at bidrage  $\frac{1}{10}$  af de medgaaende Omkostninger, forsaavidt Beløbet ikke dækkes ved Amtskommunens Bidrag, samt overtaget Broernes fremtidige Vedligeholdelse. Denne Beslutning er, forsaavidt sidstnævnte Forpligtelse angaar, ved Kongelig Resolution af 24de Mai 1873 naadigt approberet i Henhold til Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 § 39. Endelig har samme Herredsbestyrelse ved Beslutning af 3die September 1873 overtaget Erstatningen for Grund og anden Jordskade i Anledning af Broerne, forsaavidt herom maatte blive Spørgsmaal. Det bemærkes, at den sidstnævnte Beslutning er fattet, efterat Herredsbestyrelsen var gjort opmærksom paa, at den oprindelige Dverflagssum for Anlægget, 1,300 Spd., muligens vilde komme til at overskrides.

Angaaende det tredie af de foreslaaede Arbeider, nemlig Anlæg af Bei over Kalfjordeidet i Tromsøfundets Herred, har Amtmanden anført, at Veien, som er 2,850 Alen lang og af Ingeniør Tygen anslaaet til at koste 1,600 Spd., skærer tværs over Kvalsøen og har til Hensigt at sætte de indre Fjorde og Sund i Forbindelse med Kalfjorden og de andre ydre Fjorde paa Kvalsøen, i hvilke der aarlig pleier at foregaa ikke uvigtige Fiskerier, blandt Andet Sildefiske.

Tromsøfundets Herredsbestyrelse har til dette Anlæg ved Beslutning af 20de Oktober 1873 overtaget at udrede Erstatning for Grund og Gjerdehold, derunder tillige indbefattet Erstatning for Grustag og anden Jordskade udenfor Veilinen, som ved Arbejderne maatte forarsages, samt desuden at bidrage  $\frac{1}{10}$  af de øvrige medgaaende Omkostninger samt at vedligeholde Veien. — „Man besluttede derhos, heder det videre, at udtale sig principalt for, at Veien lægges over det fortere Eide „Stuteidet,“ ligesom ogsaa for, at det

da blev undersøgt, om ikke Veien uden synderlig stor Bekostning kunde forlænges til Gjordnæs.“

I denne Anledning anfører Amtmanden, at Udgangspunktet for denne Bei paa Kvalsøens Besside ikke er Gjenstand for Tvivl, men at man, naar man gaaende fra Bessiden kommer omtrent midtvejs paa Eidet, har Valget mellem to Retninger, idet man enten kan føre Veien ud mod Gaarden Finland (det saakaldte Langeide) eller ned til det Ynderste af Huksbotten (det saakaldte Stuteide). Langeidet har, anføres der, været Gjenstand for de hidtil anstillede Beregninger, men da Herredsbestyrelsen nu har udtalt sig for Stuteidet, om muligt med en Forlængelse af Veien hen til Gjordnæs, tror Amtmanden, at begge disse Alternativer bør undersøges, før Veiarbeidet paabegyndes. Denne Tvivl om Retningen, anføres der, bør dog ikke være til Hinder for Bevilgning, idet man i ethvert Fald har det i sin Magt ikke for Eiden at føre Veien længere, end de nu opførte 1,600 Spd. række. Sluttelig oplyser Amtmanden at han har anmodet Ingeniør Tygen om at undersøge begge Alternativer og udtale sin Mening om Sagen.

Veidirektøren, hvis Erklæring man har indhentet, har med Hensyn til de foreslaaede Arbeider under 8de August 1874 udtalt, at han som personlig ukjendt med Forholdene ikke tør udtale nogen fra Amtmandens, Amtsforsamlingens og Ingeniør Tygens Anskuelse afvigende Mening, men at han ved at se hen til de ligeoverfor Distrikternes Folkemængde forholdsvis betydelige Summer, som allerede ere anvendte navnlig i Maalselven, ikke kan tilbageholde den Bemærkning, at det maatte ansees ønskeligt, om der nu kunde have været Anledning til at paabegynde Oparbejdsen af Veianlæg over Hindsøen, uden at han dog herom har villet fremsætte Forslag.

I Henhold til Foranførte vil Departementet andrage om, at de ovenfor omhandlede Beløb naadigt maa tillades anvendte til de foreslaaede Arbeider, der ere nævnte blandt de i Veidirektørens Forslag til Veibudget for 1874—77 og i vedkommende Storthingskomittees Indstilling til Stortinget i 1874 opregnede Arbeider inden Tromsø Amt, som ansees fortrinsvis berettigede til at oparbejdes med Bidrag af Veifondet i nævnte Tidrum.

Da der med Hensyn til Veianlægget over Kalfjordeidet ikke foreligger noget endeligt Resultat af de af Amtmanden antydede Undersøgelser angaaende de to Alternativer, hvorom der er Spørgs-

maal, bør det til dette Anlæg foreslaaede Beløb formentlig tillades anvendt til dets Udførelse efter den Plan med Hensyn til Veiliniens Retning, som efter nærmere Undersøgelser maatte findes hensigtsmæssig.

I Henhold til Foransførte, der af Statsraadets øvrige Medlemmer i det Bøfesenet tiltrædes,

indstilles underdanigst:

At der af de af Stortinget i 1874 til Fremme af Veiarbejder i Tromsø Amt bevilgede Midler naadigst tillades mod det bestemte Bidrag af Distrikterne anvendt:

a. et Beløb af indtil 4935 — fire Tusinde ni

Hundrede og fem og tredive — Spdlr. til fortsat Udbedring af Veien mellem Baadkjosmo og Skjæggesnæs i Maalselvdalen.

b. et Beløb af indtil 2000 — to Tusinde — Spdlr. til Opførelse af 2 Broer over Reisenstrømmen og Skøelven i Reisen Sogn, Tromsø Herred.

c. et Beløb af indtil 1600 — seksten Hundrede — Spdlr. til Anlæg af Veier over Kalfjordeidet i Tromsø Sundets Herred efter den Plan med Hensyn til Veiliniens Retning, som efter nærmere anstillede Undersøgelser maatte findes hensigtsmæssig.

Den Kongelige Norske Regjerings underdanigste Foredrag af 3die Novbr. 1874, som ved Kongelig Resolution af 24de November 1874 naadigst er bifaldt.

### Bilag III.

Chefen for Departementet for det Indre, Statsraad Bogt, har underdanigst foredraget Følgende:

Bed Kongelige Resolutioner af 19de August og 7de Oktober d. A. er af de af sidste Storting til Veiarbejder i Nordlands Amt uden nærmere Betegnelse af Anvendelsen bevilgede 19,000 Spd. tilladt anvendt tilsammen et Beløb af 14,592 Spd. til forskjellige i Resolutionerne angivne, af Amtmanden og Amtsforsamlingen foreslaaede Arbejder. Som anført i det underdanigste Foredrag, der ligger til Grund for ovennævnte Kongelige Resolution af 7de Oktober d. A., var af Amtmanden og Amtsforsamlingen nogle Arbejder foreslaaede til Udførelse, for hvilke det Fornødne dengang endnu ikke var ordnet med Hensyn til Distriktets Bidrag eller den fremtidige Vedligeholdelse. Blandt disse var Opførelse af nye Broer istedetfor de nuværende kassable over 2 Elve, Justen og Baagen, i Bessen, samt Omlægning af tilstødende

mindre Veistykker i en. som offentlig vedligeholdt Veilinie, der, efter hvad Amtmanden har oplyst, fører gennem et tæt befolket og meget befærdet Strøg, den saakaldte Justvandsbygd. De nævnte Arbejder ere af Amtsvæiinspektøren i det Hele beregnede til 1750 Spd. Til disse Anlæg har Bessens Herredsstyrelse ved Beslutning af 27de Januar 1873 vedtaget at udrede den paa vedkommende Distrikt hvilende sædvanlige Kvotabel tilligemed Udgifterne ved Grund og Gjerdehold, om derom maatte blive Spørgsmaal.

Departementet tillader sig forøvrigt at henvisse til Veidirektørens Forslag til Veibudget for 1874—77, Storth. Prp. No. 10 Pag. LXVII—LXVIII, hvor det blandt Andet oplyses, at de paatænkte Broer ville komme i det rigtige Plan for en kommende Veiforbindelse mellem Bessen og Ranen, og til Veikomiteens Indstilling til Stortinget (Indstill. S. No. 94 Pag. 315—316).

I Henhold til Foranførte, der af Statsraa-  
dets øvrige Medlemmer i det Væsentlige tiltrædes,

indstilles underdanigst:

At der af de af Stortinget i 1874 til Bei-

arbejder i Nordlands Amt bevilgede Midler naa-  
digst tillades mod det bestemte Bidrag af Dis-  
triktet anvendt et Beløb af indtil 1750 Spd.  
til Opførelse af Broer over Fustelven og Baag-  
elven i Vessens Præstegjeld.

Den Kongelige Norske Regjerings underdanigste Indstilling af 31te Juli 1874,  
som ved Kongelig Resolution af 19de August naadigst er bifaldt.

Bilag IV.

Chefen for Departementet for det Indre,  
Statsraad Bogt, har underdanigst foredraget  
Følgende:

Bed Kongelig Resolution af 10de d. M. blev  
det naadigst bestemt:

- „1. At den af Stortinget under 27de Mai dette  
Aar fattede Beslutning om Bevilgning til  
Veivæsenet for Tidsrummet fra 1ste Juli 1874  
til 30te Juni 1875 naadigst befales tagen  
tilfølg.
2. At Departementet for det Indre naadigst be-  
myndiges til at foranstalte iværksatte de i  
ovennævnte Beslutning omhandlede Veiarbei-  
der — med Undtagelse af de under Post A.  
No. 46 og 47 nævnte — forsaavidt fornødne  
Midler til Arbejderne ere bevilgede, og de af  
Stortinget opstillede Betingelser om Bidrag  
fra vedkommende Distrikters Side ere eller  
maatte blive opfyldte.
3. At det naadigst paalægges Departementet for  
det Indre senere i Løbet af forannævnte Tids-  
rum at indkomme med underdanigst Foredrag  
angaaende Anvendelse af de i Stortingets  
Beslutning Post A. No. 46 og 47 til Bei-

arbejder i Nordlands og Tromsø Amter givne  
Bevilgninger.”

Bed Post A. No. 46 i Stortingets oven-  
nævnte Beslutning er bevilget et Beløb af 19,000  
Spd. til Veiarbejder i Nordlands Amt udenfor  
Hattfjeldalen, hvor det maatte findes hensigtsmæs-  
sig, paa Betingelse, at Distriktet bidrager en Fjer-  
dedel af de medgaaende Omkostninger og udreder  
Erstatning for Grund m. B.

Blandt de Arbejder i Nordland, som ere  
forudsatte iværksatte ved ovennævnte Bevilgning,  
ere (sfr. Veidirektørens Forslag til Veibudget for  
1874—1877 Storth. Prop. No. 10 Pag. LXVII  
—LXX og Veikomiteens Indstilling til Storthin-  
get Indst. S. No. 94 Pag. 315—316). Fuldsø-  
relse af det i 1873 paabegyndte Veianlæg fra  
Rægstrand til Farstad i Buksnæs Præstegjeld, an-  
slaaet i det Hele til 9,242 Spd., hvoraf ved Kon-  
gelig Resolution af 3die Mai 1873 tillodes an-  
vendt 4,000 Spd. Til Arbeidet er fornødent Bi-  
drag vedtaget af Buksnæs Herredsstyrelse ved Be-  
slutning af 19de Juni 1872.

De ved nævnte Resolution bevilgede Midler  
ere nu forbrugte. Arbeidet er af Amtmanden og Vei-  
direktøren anbefalet snarest muligt fortsat, hvori-  
mod Departementet Intet ved at erindre.

I Henhold til Foransførte, der af Statsraads øvrige Medlemmer i det Væsentlige tiltrædes, indstilles underdanigst:

At der af de af Stortinget i 1874 til Bei-

arbejder i Nordlands Amt bevilgede Midler naadigst tillades mod det bestemte Bidrag af Distriktet, anvendt et Beløb af indtil 5,242 Spd. Spd. til Fuldførelse af Veianlæg mellem Rægstrand og Farstad i Buksnæs Præstegjeld.

Den Kongelige Norske Regjerings underdanigste Indstilling af 25de Septbr. 1874, som ved Kongelig Resolution af 7de Oktober 1874 naadigst er bifaldt.

(Bilag V.)

Chefen for Departementet for det Indre, Statsraad Bogt, har underdanigst foredraget følgende:

Paa det af sidste Storting besluttede Veibudget er under Post A. No. 46 opført et Beløb af 19,000 Spd. til Veiarbejder i Nordlands Amt, hvor det maatte findes hensigtsmæssigt, paa Betingelse, at Distriktet bidrager  $\frac{1}{4}$  af de medgaaende Omkostninger og udreder Erstatning for Grund m. V.

Af det saaledes bevilgede Beløb blev ved Kongelig Resolution af 19de August dette Aar tilladt anvendt mod det bestemte Bidrag af Distriktet et Beløb af indtil 5,242 Spd. til Fuldførelse af Veianlæg mellem Rægstrand og Farstad i Buksnæs Præstegjeld.

Med Hensyn til Anvendelsen af Restbeløbet af Bevilgningen har Nordlands Amtsformandskab under 22de Juli dette Aar overensstemmende med Amtmandens Forslag udtalt sig for Udførelsen af følgende Arbejder:

1. Forlængelse af Veianlægget Farstad—Rægstrand til Balsstad, beregnet til . . . 1,375 Spd.
2. Fuldførelse af Veien fra Fuste til Dyborg . . . . . 2,700 —
3. Opsførelse af Broer over Fusten og Baagen . . . . . 1,741 —
4. Opsførelse af Do. i Dverberg . . . 1,664 —
5. Anlæg af Bei i Grønfeldalen . . . 2,510 —
6. Do. fra Lødingen til Ræs . . . 1,700 —

Lateris 11,690 Spd.

Transport 11,690 Spd.

7. Anlæg af Bei og Bro mellem Kurs og Ons . . . . . 890 —
8. Veianlæg i Hatfeldalen . . . . . 1,178 —

Tilsammen 13,758 Spd.

som med Tillæg af de til Veiene Farstad—Rægstrand disponerede 5,242 Spd. udgjør 19,000 Spd.

Samtlige ovenansførte Arbejder ere, alene med Undtagelse af det under No. 1 opførte, omhandlede i Veidirektørens Forslag til Veibudget for 1874—77, Storth. Prp. No. 10 Pag. LXVII—LXX og Veikomiteens Indstilling til Stortinget, (Indst. S. No. 94 pag. 315—316).

Angaaende Arbeidet No. 1, Forklængelsen af Veianlægget Farstad—Rægstrand til Balsstad, en Strækning af 1825 Alen, har Amtets Veinspektør udtalt, at det for nævnte Veianlæg valgte Udgangspunkt ved Balsstadsundet er meget uheldigt som Overtarssted til Balsstadsøen, hvor Handelsmanden bor, da dette Sund meget tidligt fryser til, saaat man er nødsaget til at slaa sig igjennem Isen forat komme til og fra Land. Veinspektøren erklærer sig overbevist om, at Veianlægget mellem Rægstrand og Farstad først vil blive det hele Distrikt til fuld Nytte, naar dets Udgangspunkt vælges helt ude ved Balsstad, hvor man ifølge en Erklæring af Ingeniør Landmark til alle Tider vil have aaben Sø og kunne komme over til Balsstadsøen, hvor Dampskibsanløbsstedet er, ligesom det foreslaede Veianlæg er antaget at ville lede



til, at man umiddelbart fra Dampskibet kan tage sine Varer op paa den anden Side, hvorved et ikke ubetydeligt Beløb til Overførgning vil indspares. Til Anlægget har Buksnæs Herredsstyrelse ved Beslutning af 22 April 1874 overtaget at udrede  $\frac{1}{4}$  af de medgaaende Omkostninger og iøvrigt vedtaget de Betingelser, der for Bidrag til de øvrige i Distriktet besluttede Veianlæg ere bestemte. Herved sigtes formentlig til de Betingelser, der ere vedtagne af Herredet til den øvrige Del af Veianlægget i Buksnæs, hvortil Midler allerede ere bevilgede, nemlig at overtage Veiliniens Grusning, udrede Erstatning for Grund m. B. samt Gjørdehold og i sin Tid at overtage Veiens Vedligeholdelse som Bygdevei overensstemmende med Veilovens Forskrifter. Anlægget er beregnet til en Udgift af 1,375 Spd. Heri er imidlertid indbefattet et Beløb af 182 Spd. 60  $\frac{1}{2}$  for Veiens Grusning, der som anført er helt overtaget af Herredet, og der kan saaledes til Anlægget kun blive at bevilge et Beløb af 1,192 Spd. 60  $\frac{1}{2}$  eller med et rundt Tal 1,200 Spd.

Til det under No. 2 opførte Veianlæg fra Fuste til Dybvig, til hvis Paabegyndelse ved Kongelig Resolution af 3 Mai 1873 tillodes anvendt 3,260 Spd. af de af Stortinget i 1872 til Veianlæg i Nordland bevilgede Midler, og hvis Fuldførelse er beregnet til 2,700 Spd. er det fornødne Bidrag antaget af Skjærstad Herredsstyrelse ved Beslutning af 29de Oktober 1872. Da denne Beslutning angaar en større Linie, hvoraf det heromhandlede Anlæg kun udgjør en Del, og saaledes vil medføre Udgifter for Kommunen for en længere Tid, vil man antage paa samme naadigste Approbation, forsaavidt der foranlediges Udgifter for et længere Tidsrum end 5 Aar.

Til det under No. 4 opførte Arbeide, Opførelse af endel Broer i Dvergbergs Præstegjeld, beregnede til en samlet Udgift af 1,664 Spd. har Dvergbergs Herredsstyrelse ved Beslutninger af 9 April og 14 Oktober 1872 vedtaget at udrede  $\frac{1}{4}$  af Omkostningerne samt garanteret for Afstaaelsen af Grund m. B. og overtaget den fremtidige Vedligeholdelse af Broerne overensstemmende med Veilovens Forskrifter.

Til det under No. 5 opførte Veianlæg i Grønfielddalen i Mo Præstegjeld, har Mo Herredsstyrelse ved Beslutning af 5 Mai 1873 vedtaget at udrede  $\frac{1}{4}$  af det medgaaende Beløb, at over-

tage Grusningen af den hele Veilinie, at bestride Udgiften til Grund m. B. og Gjørdehold samt i sin Tid overtage Veiens Vedligeholdelse overensstemmende med Veiloven. Overslaget for Anlægget andrager til 2,510 Spd., som er foreslaaet bevilget, men da heri er medregnet et Beløb af 452 Spd. 10  $\frac{1}{2}$  for Veiens Grusning, der som anført er helt overtaget af Herredet, vil der til Anlægget kun blive at bevilge et Beløb af 2057 Spd. 110  $\frac{1}{2}$  eller med et rundt Tal 2,100 Spd.

Til de under No. 6 opførte Anlæg af Veifra Lødingen til Ræs, der foruden Grusning er beregnet til 1700 Spd., har Lødingens Herredsstyrelse ved Beslutning af 19 Mai 1873 vedtaget at bidrage  $\frac{1}{4}$  af Omkostningerne, at overtage Grusningen af den hele Veilinie, at bestride Udgiften til Grund m. B. og Gjørdehold samt i sin Tid overtage Veiens Vedligeholdelse som Bygdevei overensstemmende med Veiloven.

Hvad de under No. 3, 7 og 8 opførte Arbeider angaar, er det Fornødne med Hensyn til Distriktets Bidrag eller Vedligeholdelse endnu ikke ordnet.

Veidirektøren, hvis Betænkning i Sagen man har indhentet, har med Hensyn til de ovenfor under No. 2—6 opførte Anlæg henholdt sig til sit Forslag til Veibudget for 1874—1877, ligesom han angaaende det under No. 1 anførte Veianlæg fra Rægstrand til Balsstad har udtalt, at dets Berettigelse synes saa vel begrundet ved Ingeniør Landmarks og Veinspektør Christies Udtalelser, at han tiltræder Amtmandens Forslag angaaende dette Anlæg.

Departementet vil i Henhold til Foransførte anbefale, at de fornødne Midler tillades anvendte til de omhandlede Veis og Broarbeider, for hvis Vedkommende Bidrag og Vedligeholdelse er ordnet, og hvis Overslagssummer man opfører med afrundede Tal.

I Henhold til Foransførte, der af Statsraadets øvrige Medlemmer i det Bæsentlige tiltrædes,

indstilles underdanigst:

1. At der af de af Stortinget i 1874 til Veiarbeider i Nordlands Amt bevilgede Beløb naadigst tillades mod det bestemte Bidrag af Distriktet anvendt til efternævnte Arbeider følgende Beløb:

## Bevilgninger til Veivæsenet.

a. Til Forlængelse af Veianlægget Rægstrand til Balsstad indtil . . .	Farstad — 1200 Spd.	Transport 7650 Spd. Ræs indtil . . . . . 1700 —
b. " Fuldførelse af Veianlæg fra Fuste til Dyberg indtil . . .	2700 —	Tilsammen 9350 Spd.
c. " Opførelse af 10 Broer i Dverg- bergs Præstegjeld indtil . . .	1650 —	2. At den af Skjærstad Herredsstyrelse under 29 Oktober 1872 fattede Beslutning om Bidrag til Anlæg af Veie fra Gaarden Dybvig i Fol- den til Rosmo i Balnæsffjorden naadigst appro- beres i Henhold til Lov om Formandskaber paa Landet af 14 Januar 1837 § 39, forsaavidt Kommunen derved paaføres Udgifter for et længere Tidrum end 5 Aar.
d. " Veianlæg i Grønffjeldalen i Mo Præstegjeld indtil . . . . .	2100 —	
e. " Anlæg af Veie fra Lødingen til Læteris	7650 Spd.	